

Diarienum: MYH 2021/3094

Handläggare: Svante Sandell
E-post: svante.sandell@myh.se

Regeringen
Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Myndigheten för yrkeshögskolans yttrande över promemorian omställningsstudiestöd – för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden. (Ds 2021:18)

Sammanfattning

Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) ser positivt på utredningens förslag att införa ett nytt parallellt offentligt studiestöd som utredningen benämner omställningsstudiestöd. MYH menar att syftet med omställningsstudiestödet att förbättra för vuxna att finansiera studier för att stärka sin framtida ställning på arbetsmarknaden är angeläget och viktigt för att utveckla individens möjligheter till livslångt lärande. Samtidigt delar MYH utredningens uppfattning att omställningsstudiestödet också måste beakta arbetsmarknadens behov och underlätta arbetslivets kompetensförsörjning. MYH anser att flertalet av förslagen i promemorian för att införa omställningsstudiestödet är väl avvägda men har i några fall kompletterande synpunkter.

Synpunkter

I 5.5 föreslår utredningen att omställningsstudiestöd ska lämnas för utbildning som kan antas stärka den sökandes framtida position på arbetsmarknaden, med beaktande av arbetsmarknadens behov. MYH vill betona vikten av att insatserna utgår från arbetsmarknadens reella behov samt peka på risken för möjliga svårigheter med gränsdragningen mellan det som är den enskild arbetsgivarens kompetensbehov och vad som kan anses stärka individens position på arbetsmarknaden mer allmänt.

MYH välkomnar utredningens förslag i 6.2 där studiernas omfattning föreslås förutom heltid kunna vara 20, 40, 50, 60 och 75 procent av heltid. MYH delar utredningens syn att utbildning för vuxna måste vara flexibel och anpassas till vuxnas behov och förutsättningar. Flexibiliteten i studieomfattning kommer dock enligt MYH att kräva mer resurser av utbildningsanordnare dels för att klara nya flexibla utbildningsupplägg dels utökade resurser för att utbildningsanordnare i samarbete med Centrala studiestödsnämnden (CSN) ska kunna kontrollera att aktiva studier bedrivs och att de sker i rätt omfattning. Det kommer också krävas en snabb återkoppling av avbrott och eventuella förändringar i studieplaneringen som påverkar studieomfattningen och därmed studiestödets omfattning.

I 9.2.1 för utredningen ett resonemang om att omställningsstudier kräver ett bredare och flexibla utbud av utbildningar och kurser för att möta behoven hos äldre studerande. Utredningen menar också att behovet av deltids- och distansstudier kommer att öka tillsammans med ett större behov av valideringsinsatser. MYH delar utredningens bedömning men vill understryka vikten av att ta till vara erfarenheter och sprida kunskap om utvecklingen mot flexibla utbildningsupplägg som pågår inom olika utbildningsformer. Inom yrkeshögskolan finns de korta kurserna och kurspaketen samt YH-flex försöksverksamhet som intressanta exempel.

MYH stödjer utredningens förslag att validering som ges inom ramen för utbildning eller kurs ska berättiga till omställningsstudiestöd. Utredningen för i 9.8 ett resonemang om att

omställningsorganisationerna kan behöva ta ansvar för att planera och möjliggöra för valideringsinsatser. MYH anser att möjligheterna till validering bör ges mer tyngd och har därför i sitt remissvar för Ds 2021:16 föreslagit att validering ska ingå i de grundläggande tjänsterna som ingår i omställnings- och kompetensstöd, vilket ger en tydligare uppgift för omställningsorganisationerna att arbeta med validering. Utredningen anser i samma avsnitt att individen själv bör kunna ta ansvar för att få möjligheter till validering. MYH delar utredningens uppfattning om individens ansvar men vill betona vikten av att fortsätta utvecklingsarbetet inom valideringsområdet både på nationell och regional nivå, så att betydligt fler personer kan få sitt tidigare lärande validerat inom samtliga sektorer och utbildningsformer i hela landet.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören efter föredragning av Svante Sandell. I den slutliga handläggningen har enhetschef Christer Bergqvist samt chefsjurist Carina Larsson deltagit.

Thomas Persson
Generaldirektör